

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- พินิจ พิษยกุลป์. 2525. ก้อเมืองแพร่. *ข่าวสารศูนย์วิจัยชาวเขา*. ปีที่ 6. ฉบับที่ 1.
ศูนย์วิจัยชาวเขา. กรมประชาสงเคราะห์. กระทรวงมหาดไทย. มกราคม-มีนาคม.
:12-21.
- เรณู วิชาศิลป์. 2538. คำบอกทิศทางในภาษาไทย. จาก Proceedings of the International
Conference on Tai Language and Cultures. In Honor of the Sixth Cycle of
Her Royal Highness Princess Gulyani Vadhana. Faculty of Liberal Arts,
Thammasat University, Bangkok, Thailand : 116-126.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, Stephen R. and Keenan, Edward L. 1985. *Language typology and syntactic:
Grammatical categories and the lexicon*. Edited by Timothy Shopen. 2.
University of Cambridge Press.
- Beaudouin, Patrick. 1991. The sentences in Bisu and the expression of modality.
Paper presented at the 24th International Conference on Sino-Tibetan Languages
and Linguistics at Ramkhamhaeng University and Chiang Mai University: 1-11.
- Bradley, David. 1979. *Proto-Loloish*. Scandinavian Institute of Asian Studies.
Monograph Series. No.39. Bangkok: Curzon Press.
- Brown, Penelope and Levinson, Stephen C. 1993. "Uphill" and "Downhill" in Tzeltal.
Journal of linguistic anthropology. 3(1): 46-74.
- Busenitz, Marilyn J. and Busenitz, Robert L. 1992. Spatial deixis in Balantak.
Paper in proceedings of the third international symposium on language and
linguistics: PAN ASIATIC LINGUISTICS. Bangkok, Thailand,
Chulalongkom University, January, 8-10, 1992, Vol. 1: 131-144.

- Duanghom, Srinuan. 1976. *An Mpi dictionary: Working papers in phonetics and phonology*. Edited by Woranoot Pantupong. Indigenous Languages of Thailand Research Project. Central Institute of English Language. Volume 1. No.1. Bangkok.
- Fillmore, Charles L. 1966. Deictic categories in the semantics of 'COME'. *Foundation of language*. 2. pp. 219-227.
- . 1971. Coming and going. Summer Program in Linguistics. University of California at Santa Cruz: 1-21.
- . 1971. May we come in?. Lectures on Deixis. Unpublished MS. Summer Program in Linguistics. University of California at Santa Cruz: 1-16.
- Givón, T. 1984. *Syntax: A functional-typological introduction*. Vol.1 Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Haviland, John B. 1993. Anchoring, iconicity and orientation in Guugu Yimithirr pointing gestures". *Journal of linguistic anthropology*. 3(1): 3-45.
- Heine, Bernd. Claudi, Ulrike. and Hurnemeyer, Friederike. 1991. *Grammaticalization: A conceptual framework*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Hongladarom, Krisadawan. 1993. *Evidentials on Tibetan: A dialogic study of the interplay between form and meaning*. Unpublished Ph.D. Dissertation of the Department of Linguistics. Indiana University.
- Jackendoff, Ray and Landau, Barbara. 1992. *Language of the mind*. Edited by Ray Jackendoff. Cambridge: The MIT Press. pp. 99-124.
- Kepping, K.B. 1982. Deictic motion verbs in Tangut". *Linguistics of the Tibeto-Burman area*. Vol. 6.2. pp. 77-82.
- Lakoff, George. 1987. *Woman, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago University Press.
- Levinson, Stephen C. 1983. *Pragmatics*. London: Cambridge University Press.
- . 1992. Primer for the field investigation of spatial description and conception. *Pragmatics*. 2:1. pp. 5-45.

- Lyons, John. 1977. *Semantics*. Vol.2. Cambridge University Press.
- . 1991. *Natural language and universal grammar*. Vol.1. Cambridge: Cambridge University Press.
- Matisoff, James A. 1978. *Mpi and Loio-Burmese microlinguistics*. Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa: 1-36.
- McNeill, David. 1987. *Psycholinguistics: A new approach*. New York: Harper & Row Publishers.
- Miller, G.A. and Johnson-Laird, P.N. 1976. *Language and perception*. Cambridge: The Belknap Press.
- Radden, Gunter. 1988. The concept of motion. *Understanding the Lexicon*. Edited by Werner Hüllen and Rainer Schulze. Germany: Max Niemeyer Verlag Tubingen. pp. 308-394.
- Sah-iam, Sittichai. 1984. *Phrases and clauses in the Mpi language at Ban Dong, Phrae province*. Unpublished Master's Thesis. Mahidol University. Bangkok, Thailand.
- Svoron, Soteria. 1988. *The experimental basis of the grammar of space: Evidence from the language of the world*. Ph.d. dissertation. State University of New York at the Buffalo.
- Talmy, Leonard. 1983. How language structures space. In H. Pick and L. Acredolo (eds) *Spatial Orientation: Theory, Research and Application*. Plenum.
- Tanz, Christine. 1980. *Studies in the acquisition of deictic terms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- 1991-1993. "Cognitive Anthropology Research Group". *Annual report*. Max Planck Institute for Psycholinguistics. Edited by P. Brown, G. Senft and L. Wheeldon with assistance from S. Aal. The Netherlands.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานพื้นบ้านภาษาอิมปีเรื่อง “ซู้มิ่ง”*

A: mpi4 thi6tɕha6 tɕhu6miŋ6 nuŋ4
 อิมปี นิทาน ซู้มิ่ง เรื่อง
 ‘นิทานอิม ปีเรื่อง “ซู้มิ่ง”’

krʔ2 thɿ4 liŋ1 tɛ4 / the6/ ho4....., the6 tɛ4 tɛ4 the1/
 เข็ม หนึ่ง เล่ม เดียว ท่อ อิม ท่อ - - ท่อ
 ‘เข็มเล่มหนึ่ง ท่ออยู่นั้นแหละ’

mjo2 tɛ4 peŋ1/ peŋ1...../ thi6 tɛ4 ma6
 มาก - พัน พัน แล้วก็.....
 ‘พันเยอะๆ เยอะๆ นาน..... แล้วก็.....’

heŋ4 suŋ4 po2 khe4 ko4/ tɛ4 ma2/ tɛ4 ma6
 หาม สอง นาน ทำ อยู่ แล้วก็ แล้วก็
 ‘จะเอาให้หามสองคนไม่ไหว แล้วก็’

ŋ tɕhaŋʔ1 tɕaŋ6/ ŋ tɕhaŋʔ1 tɕaŋ6/ tam6phuʔ4 heŋ4
 เขา จ้าง เขา จ้าง หมูบ้าน หาม
 ‘จ้างเขาให้หามผ่านหมูบ้าน’

* ผู้เล่านิทานเรื่องนี้คือ พ่อเผ่าตาล เชื้อนสาม อายุ 93 ปี และผู้ช่วยถอดเทปและให้ความหมายภาษาไทย คือ นางบัวไหล ดวงหอม

pha1 je6 pi1/ heŋ6 pha2 je6 pi1/
 ผ่าน ไป (ต/ต) นะ ผ่าน ไป (ต/ต) นะ
 ‘ผ่านหมู่บ้านไป’

thɿ6 kha4 ?iŋ6 pi2suu4 meŋ1 maŋ2/ thɿ6 kha4 ?iŋ6/
 นั้น คน บ้าน ตรง เป๊ะ เลย นั้น คน บ้าน
 ‘ให้ตรงกับบ้านหลังของคนนั้นเป๊ะเลย’

thi6 ko?4 sə4te2 mə2 pe1 paŋ2, kha4 ?iŋ6 phja6,
 ที่นั่น ตรง สตางค์ ไม่ ให้ ก็ คนนั้น บ้าน รื้อ
 ‘ที่ตรงนั้นไม่ให้สตางค์ก็รื้อบ้าน’

sə4te2 pe6 paŋ2 heŋ4 laŋ1 je4/ ɽ khi6 khe4
 สตางค์ ให้ ก็ ห้าม ลอด เอาไป(ต/ต) รั้ว ริม
 ‘ให้สตางค์ก็ห้ามลอดไป ถ้าตรงกับรั้ว’

mə2 phja6 je4, na5 ʔau2 tha3 ə6* na2, tau2
 ก็ รื้อ เอาไป(ต/ต) ที่นั่น เจ้าเมือง ปลุก ไป(ต/ต) นะ เจ้าเมือง
 ‘ก็รื้อไปปลุกที่นั่น ของเจ้าเมือง’

tha3 eɛ na2, tau2 tha3 e6 mə2/
 ปลุก ไป(ต/ต) นะ เจ้าเมือง ปลุก ไป(ต/ต) นะ
 ‘ไปปลุกที่ของเจ้าเมือง ไปปลุกที่ของเจ้าเมืองนะ’

* ə6 คือคำว่า je6 ‘ไป(ต/ต)’

tau2 pu4 tce6tcai4* khe3 lo2 mo2/ pa2
 เจ้าเมือง ผู้ชาย เจ็บใจ ทำ มา (ต/ต) นะ ได้
 ‘เจ้าเมืองเจ็บใจขึ้นมา’

san4 lr6** kha4 phuu4 ko4/
 สาม เดือน คน แกะ อยู่
 ‘ได้คนแกะอยู่ตั้งสามเดือน’

B: thv6 pi2khuu1 pi2khuu1 peŋ1 jaʔ2 thv6 la2...
 นั้น ด้าย ด้าย พัน สิ่งของ นั้น หรือ
 ‘ด้ายที่พันสิ่งของอยู่ นั้น หรือ’

A: kvʔ2 thv2 to4 tɛ4/ kvʔ2 thv2 to4 tɛ4
 เข็ม หนึ่ง เล่ม เดียว เข็ม หนึ่ง เล่ม เดียว
 ‘เข็มเล่มเดียว เข็มเล่มเดียว...’

?uŋ6 ni6 ho1/ heŋ4 suŋ4 po2 khe4/
 ใน อยู่ แล้ว หาม สอง นาน ทำ
 ‘...อยู่ในนั้นแล้ว หามสองคนอยู่นาน’

san4 lr6 phuu6 ko4 phuu6 tha2 thv1
 สาม เดือน แกะ อยู่ แกะ ? ?
 ‘แกะอยู่สามเดือน แกะไปถึงจริง’

*,** ทั้งสองคำดังกล่าวเป็นคำยืมจากภาษาไทย

krʔ2 tɪrʔ2 to4 te4/ pa2...../ tau2 pu4
 เข็ม หนึ่ง เล่ม เดียว ใต้..... เจ้าเมือง ผู้ชาย
 ‘ก็เข็มเล่มเดียว ใต้...’

na6 te4 khon2tɕai4 khe4 la1 ka2, he6/
 ที่นั้น จาก คนรับใช้ ส่ง เอามา(ต/ต) ก็ หีบ
 ‘เจ้าเมืองจากที่นั่น ก็ส่งคนรับใช้มา’

he6 sin2 tɕe4/ ni6 ʔə4khu6 he6 sa6 tɕhi2mjo2
 หีบ สาม ชั้น นั้น ใน หีบ idMK หึ่งห้อย
 ‘หีบสามชั้น ชั้นในนั้นเป็นหึ่งห้อย’

he6 ʔə4mɔ4 na4 tɕe4 suə2 mi2 tɕi4/
 และ ? นอก ชั้น ส่วน ไฟ ด่าน
 ‘และส่วนชั้นนอกเป็นถ่านไฟ’

ʔə4mɔ4 tɕe4 sa6 kho2lo1/ na6 te1 pa4hɔŋ4
 นอก ชั้น idMK ชี้นี้ ที่นั่น จาก ปัญหา
 ‘ชั้นนอกสุดเป็นชี้นี้’

khe4 la1/ kha4 ja6 so6 sr2 lo2/ mə4 suw2 pa6
 ส่ง เอามา(ต/ต) คน obj MK จะ มา มา(ต/ต) ไม่ รู้ ด้
 ‘ส่งปัญหามาจากที่นั่น จะมาล่าคนนั้นถ้าไม่รู้’

B: ha2 ɲo6 ʔuə2, ʔə4khu6 tɕe4 sa6 he6 la2
 นี้ ฉับ นอก(ถาม) ช้างใน ชั้น idMK หีบ หรือ
 ‘นี่ ฉับถาม ช้างในชั้นหีบนั้นหรือ’

A: he6 tuw?2 na2, he6 siŋ2 tce4
 หีบ ทั้งหมด แหละ หีบ สาม ชั้น
 ‘หีบทั้งหมดแหละ หีบสามชั้น’

B: ?ə4khu6 tce4 sa6 tchi2mjo1/ ?ə4khu6 tce4
 ช้างใน ชั้น idMK หิ่งห้อย ช้างใน ชั้น
 ‘ชั้นในนั้นเป็นหิ่งห้อย ช้างใน....’

sa6 tchi2mjo2/ ?ə4na4 tce4 sa6 kho2lo1,
 idMK หิ่งห้อย ช้างนอก ชั้น idMK ชี้เต้า
 ‘นั่นเป็นหิ่งห้อย ชั้นนอกเป็นชี้เต้า’

mi2 tci4 , ?ə4na4 tce4 sa6 mi2 tci4
 ไฟ ถ่าน ช้างนอก ชั้น idMK ไฟ ถ่าน
 ‘ชั้นนอกสุดเป็นถ่านไฟ’

A: ?ə6 na6 tchi2mjo2/ te4 ma2 mi2 tci4 , ?ə4na4
 ไม่ นั้น หิ่งห้อย แล้วก็ ไฟ ถ่าน ช้างนอก
 ‘ไม่ ช้างในสุดเป็นหิ่งห้อย แล้วก็ ถ่านไฟ’

kho2lo1/ te4 ma2 ke4 la2 te4 ma2 lo6/
 ชี้เต้า แล้วก็ อีแล้ว แล้วก็ มา(ต/ต)
 ‘ส่วนช้างนอกเป็นชี้เต้า.....แล้ว(คนรับใช้)ก็มา’

lo1...lo1 ma2, thi6 te4 ma2 thi6 ta4 tcha2 tuw2 ko4/
 เดิน เดิน ที่นั่น แล้วก็ ที่นั่น ทำน้ำ น้ำ อาบ อยู่
 ‘เดิน...เดิน แล้วก็ ที่นั่น (ชู้มิ่ง) กำลังอาบน้ำอยู่ที่ทำน้ำ’

ʔə4kho2 tu4 ma2 tɕha2 tu2 ko4/ ma2 lo3
 เมือง ทำน้ำ น้ำ อาบ อยู่ แล้วก็ มา(ต/ต)
 ‘อาบน้ำอยู่ที่เมืองทำน้ำ แล้ว (คนรับใช้) ก็มา’

ma2 kha4 lo3 ma2/ kha4 ja6 mjo6 lo3
 แล้วก็ ถึง มา(ต/ต) แล้วก็ คน objMK เห็น มา(ต/ต)
 ‘(คนรับใช้)มาถึง มาเห็น (ผู้มีง)’

thi6 / ha2 tɕhu6min6 ʔin6 te4 khaʔ1
 ที่นั่น ที่ไหน ผู้มีง บ้าน ทำนองนั้น
 ‘มาเห็นผู้มีงที่นั่น และถามว่า บ้านของผู้มีงอยู่ที่ไหน’

no6tr6 lo3 / tɕhu6min6 ma2 ta2su2 na2/
 ถามดู มา(ต/ต) ผู้มีง ไม่ รู้จัก นะ
 ‘ถามดู เพราะคนรับใช้ไม่รู้จักผู้มีง’

ŋ ka2 khai2 ʔoɔ... hi6 ŋa4 ha2/ hi6 ko4
 เหนอ คน อ้อ... นี้ ของฉัน นี้ ทาง
 ‘ผู้มีงตอบ อ้อ... คนนั้นเหนอ นี้ บ้านผู้มีงอยู่ที่นี่’

leʔ4 hi6 ko4 leʔ4/ kha4 khu6
 ไป(อ/ส) นี้ ทาง ไป(อ/ส) หน ทาง
 ‘ไปทางนี้ หนทางไป.....’

ka2la2 ʔai2 / ŋ tɕa 2 jaʔ2 thɔɔ,
 ไค้ บอก อะไร สิ่งของ นั้น
 ‘มันไค้ นั้นอะไร (ที่คุณถืออยู่).....’

kha2 ma4 ?ai2 ?o4 khuŋ6 saŋ4khe1* ne4 huə4
 แล้วยัง บอก อ้อ ของ สำคัญ นะ เนี่ย

‘.....ผู้มั่งบอก คนรับใช้ตอบ ของสำคัญนะ’

te4 kha?1/ ɲ tɕa2 kheo4/ tɕhu6miŋ4 pan2ha4
 ท่านองนั้น อะไร ทำ ผู้มั่ง ปัญหา

‘ผู้มั่งถามปัญหาไปว่า ทำอะไรหรือ’

no6tr6 le?4, ɲ tɕhaŋ?2 ?uə2 wai1 ke2 kha4
 ตามดู ไป(อ/ส) เขา บอก ไว คน

‘คนรับใช้ตอบว่า มีคนบอกกว่า....’

wai1phip6 ɲx6 ke2 , te4 kha?1, ma6 no6tr2
 ไหวพริบ เป็น เก่ง ท่านองนั้น ตามดู

‘ผู้มั่งเป็นคนเก่งมีไหวพริบไว’

he4ma2 kha4 no6tr6 ɲ,ka2/ ɲ tɕa2 he6
 แล้วยัง คน ตามดู นะ อะไร ทึบ

‘ผู้มั่งถามว่า ทึบอะไร’

la2hu2 no6tr6 he1 kha2/ he6 le4
 ก่อน ตามดู ทึบ

‘ตามดูก่อน.....’

no6tr2 he1 ma2 / hvi6.....hvi6 ɲ tɕa2
 ตามดู แล้วยัง เฮ้ย เฮ้ย อะไร

‘ถามว่า เฮ้ย เฮ้ย’

he6 ho1 ma2 / khe2lo1 te4 ?a2, thr6
 หีบ แล้วก็ ชี้เต้า ว่า บอก นั้น
 ‘หีบอะไร คนรับใช้ตอบว่า นั่นคือ.....’

kho2lo1, he4 ma2 η tɕa2 ju?2 thr6
 ชี้เต้า แล้วก็ อะไร สิ่งของ นั้น
 ‘ชี้เต้า ชู่มึงตามต่อ แลวนั้นอะไร’

η ko4 tɕa4 ho1 ma2 / tɕa4, tho2 tɕe4
 ไม่ มี แล้ว โหม มี หนึ่ง ชัน
 ‘มีอีกโหม.....มี...’

ko2 tɕa4, mi2 tɕi4/ mi2 tɕi4 hi6
 อีก มี ไฟ ถ่าน ไฟ ถ่าน นี้
 ‘มีอีกชันหนึ่ง....นี่เป็นถ่านไฟ....’

kwe4 ha2 / ?ə4khu6 tɕe4 wa2 tɕhi2mjo1
 ใส่ ช้างใน ชัน ละ หึ่งห้อย
 ‘ใส่อยู่ ชันช้างในเป็นหึ่งห้อย’

?a2 na2 / tɕhi2mjo2 ?a2 ma2, leo?4 leo?4 hi6
 บอก หึ่งห้อย บอก ไป(อ/ส) ไป(อ/ส) นี้
 ‘คนรับใช้บอกว่าหึ่งห้อย แล้วชู่มึงบอกคนรับใช้ว่า ให้ไปทางนี้’

ko4 leo?4/ hi6 ko4 leo?4 ma2 η to2
 ทาง ไป(อ/ส) นี้ ทาง ไป(อ/ส) แล้วก็ ตัวเอง
 ‘ไปทางนี้ แล้วก็....’

kho2ko1 thai2 hi4 thai2 ho4

เสื่อผ้า แต่งตัว รีบ แต่งตัว ร้อน

‘ตัวหู้มั้งเองรีบใส่เสื่อผ้า’

suw4 suw4 te4 te4 le?2 naŋ6 ?iə2 , pa4hi4

ตรง ตรง เป๊ะ เป๊ะ เอาไป(อ/ส) โน้น บ้าน กระดานดำ

‘รีบมุ่งหน้าตรงไปบ้านโน้นซึ่งเป็นของเขา’

mo2 khiə4 , li4so2 khuw?6 ko4 le?4 he6

ใหญ่ ทำ ซอส์ ซิด ไป(อ/ส) แบบนี้

‘ไปทำกระดานดำแผ่นใหญ่ ใช้ซอส์ซิดไปแบบนี้’

ŋ tɕhaŋ?2 no6tr6 le1 / hi6 tɕhu6 ?iŋ6

เขา ตามดู เอาไป(อ/ส) นี้ หู้มั้ง บ้าน

‘คนรับใช้ตามเขาไปเรื่อยๆ ว่า นี่ใช่บ้านหู้มั้งไหม’

te4 ?a2, ma2 ta2 leo?4, ?o4 pu6 ka?4

ว่า บอก แล้วก็ ขึ้น ไป(อ/ส) ผู้ชาย ด่า

‘แล้วขึ้นไปบนบ้าน’

pu4 le4 ŋ tɕa2 kheo4 pe6 na4 tɕu2

ผู้ชาย หรั่ง อะไร ทำ นะ คุณ พวก

‘หู้มั้งถามว่า ไ้ดำ ไ้หรั่ง พวกคุณทำอะไร’

te4 kha?1 tɕe4, no6tr6 , ?o6 tɕhu6miŋ4 ja6

ว่า ท่านองนี่ พุด ตามดู โอ... หู้มั้ง obj MK

‘ตามดูท่านองนั่น คนรับใช้ตอบว่า โอ หู้มั้งคนนี่...’

hr6 na6 tau2 , tau2 sɔ4kuɔ2, ka2

นี่ ที่นั่น เจ้าเมือง เจ้าเมือง วัง ผาก

‘เจ้าเมืองที่นั่นผาก.....’

no6tr2 luɔ2, n, to2 la2 mɔ2 suu2 kam4paɔ

ถามดู มา(ต/ต) ตัวเอง ละ ไม่ รู้ ละก็

‘มาถาม ถ้าซุ่มังไม่รู้ละก็...’

ka2 suwɔ1 ke4 te4 khaʔ1 / ʔe6,

ก็ ผ่า ชะ ว่า ท่านองนั้น เออ

‘ให้ฆ่าเสียตอบไปอย่างนั้น’

pa6hi6 kaʔ2 ko4 ʔr6 kaʔ2 pa2 fan2tr2,

กระดานดำ เขียน อยู่ เออ เขียน แล้วก็ คิดถึง

‘ขณะนั้นซุ่มังกำลังเขียนกระดานดำอยู่ เขียนไป ก็นึกถึงคำตอบ’

kaʔ2 pa2 fan2tr2/ hr6 nr6 ni2 to4 suu1

เขียน แล้วก็ คิดถึง นี้ นั้น สอง อัน รู้

‘เขียนแล้วนึกถึงคำตอบ รู้คำตอบเพียงสองคำตอบ’

tchi2mjo1 sɔ6 wiŋ2 hi6la2/

หิ้งห้อย IDMK ลิม ไช้ไหม

‘ส่วนคำตอบหิ้งห้อยนั้น ซุ่มังลิม’

B: ʔe2 ʔe2

ใช่ ใช่

‘ใช่ ใช่’

A: pa6... wiŋ2 , ne6 ɲa6 san4taŋ2 laŋ4thu6 na2/
 ไร่ ลิม อย่างนั้น ไร่ เสากลางบ้าน ฟัง
 ‘ไร่ ลิม เขาฟังเสากลางบ้านอย่างนั้น’

san4taŋ2 laŋ4thu6 ma6 ka?1 ka2 lui2 pa2 fan2tr2
 เสากลางบ้าน ฟัง เขียน ก็ ลบ แล้ว คิดถึง
 ‘ฟังเสากลางบ้าน เขียนไปลบไปแล้วนึกคำตอบ’

ma6 kha4 , san4taŋ2 tɕhaŋ2 ɲ tuŋ1 le?4 hi6
 แล้ว คน เสากลางบ้าน ฟาด ไป(อ/ส) ที่นี้
 ‘แล้วเอาหัวไปฟาดกับเสา ที่นี้’

san4taŋ6 tɕhaŋ2 ɲ tuŋ1 ma6 mi2 ta4 lo4 /
 เสากลางบ้าน ฟาด แล้วก็ ไฟ ออก มา(ต/ต)
 ‘ฟาดกับเสาก็เห็นดวงไฟออกมา (ในอาทิตย์เอง)’

?a1 te4 kha?1 / ka?1 ka?1 loi3 ɲa2
 อ้อ ว่า ทำนองนั้น เขียน เขียน ลบ
 ‘ว่าทำนองนั้น เขียนแล้วลบ’

khui?6 khui? khui?... tɕhi2mjo2 kha?1 ?ai2 he4 ka2/
 ซัด ซัด ซัด หึ่งห้อย ทำนองนั้น บอก นั้นไง
 ‘ซัด ซัด ซัด แล้วเห็นไฟในตา จึงบอกออกมาว่า หึ่งห้อย ทำนองนั้น’

ka2 phuŋ6 ɲa6 tɕu6
 แล้วก็ เปิด นั้น พวก
 ‘.....’

khi6 mə2 khe4 su2/ tchu6miŋ4 mə2
 ไม่อะไร ไม่ ทำ รู้ ชู้มิ่ง ไม่
 ‘คนรับใช้ไม่รู้จะทำอะไร’

wɔ4 sr2 , je3 na2 / la1 niə4 mə2
 ได้ เข้า ไป(ต/ต) หน้า วัน แล้ว
 ‘เข้าชู้มิ่งไม่ได้ แล้วกลับไป’

tho2 ta4 ko4 lo3 / ko2 lo2 sr6
 ใหม่ ครั้ง อีก มา(ต/ต) อีก มา(ต/ต) เข้า
 ‘มาใหม่อีกครั้ง จะมาเข้า...’

tchu6miŋ4 ja6 / tchu6miŋ4 ʔuʔ6 khuə2
 ชู้มิ่ง objMK ชู้มิ่ง เปล ใน
 ‘ชู้มิ่งอีก แล้วต่อมาชู้มิ่งเข้าไปนอนในเปล’

ʔu6 ni6 ho1 ke4/ mə2təo2 haŋ6
 เข้า อยู่ แล้ว ฟิน เตรียม
 ‘แล้วเตรียมฟิน’

ŋ tɕhaŋʔ2 suw1 mə2 kha4 ʔo6.... ŋ tɕe2
 เขา รู้ แล้วก็ ฟิน
 ‘ให้เขารู้ว่า...’

ni2 ni4 siŋ2 ni4 ta4 tho2 paʔ2 te4 ʔu6/
 สอง วัน สาม วัน เอา หนึ่ง ทาบ เดี่ยว ทำ
 ‘ฟินสองสามวันเอามารวมกันเป็นมัดเดียว’

ɲ tr6lɿ4 tɛ4 ho1 / tɕhu6miŋ4 ʔu?6 ʔaʔ6
 หน้าบ้าน ที่ แล้ว ชูมิ่ง เปล ไท
 ‘แล้วเอามาตั้งไว้หน้าบ้าน แล้ว.....’

ɲ to1 khə4mɔ4 / tɕhu6 ha2 jɛɔ2 / ʔa1
 ตัวเอง เมีย ชูมิ่ง ที่ไหน ไป(ต/ต) อ้อ
 ‘ให้เมียของตัวเองนั่งไกวเปล(ที่ชูมิ่งนอนอยู่)ให้ คนรับใช้มาถามว่า ชูมิ่งไปไหน’

tɕhu6 ɲ phja6 le?4 ɲ tɕo1 ta4 jɛ6
 ชูมิ่ง ป่า ไป(อ/ส) ฟิน เก็บ ไป(ต/ต)
 ‘(เมียของชูมิ่งตอบว่า) ชูมิ่งไปป่า ไปเก็บฟิน’

kha?1 ke2 / ka2 ɲ tɕhaŋ?2 he6 pu6 tr6 he1
 ทำนองนั้น นะ แล้วก็ เขา อย่างนี้ เปิด ดู นะ
 ‘ทำนองนั้น แล้วพวกเขาก็เปิดดู (ใบเปล) อย่างนี้’

wu6..... taŋ6 taŋ6 taŋ6 taŋ6 taŋ6 kha?1 ke4
 ไอ้โฮ อะตา อะตา อะตา อะตา อะตา ทำนองนี้
 ‘ไอ้โฮ’

tɕha2la4 mu6 tu?4 ke4 (.....)
 อวัยวะเพศ ขน ทั้งนั้น นะ
 ‘อวัยวะเพศมีขนทั้งนั้น’(หัวเราะ)

tɕha2la4 mu6 tu?4 ke4 / wɔ4.....ɲ to1 pu?4
 อวัยวะเพศ ขน ทั้งนั้น อยู่ ตัวมัน พ่อ
 ‘.....อยู่ (ถ้าลูกมันตัวโตขนาดนี้) แล้วพ่อของมัน....’

mə2 te 4 hu1 ɲa2/ khaʔ6 ka 2 khaʔ1 ke4
 ไม่ กว่า ใหญ่ หรือ ก็นั้นนะซี ท่านองนั้น นะ
 ‘.....จะไม่ตัวใหญ่กว่านี้หรือ นั้นนะซี อย่างนั้น’

n, to1 lo2 tɕha2la4 mu6 ta4 ho1 khaʔ1 ke4
 ตัวมัน ลูก อวัยวะเพศ ชน ออก แล้ว ท่านองนั้น
 ‘ลูกมันอวัยวะเพศชนออกแล้ว ท่านองนั้น’

(.....) khaʔ1 hi2
 (หัวเราะ) ท่านองนั้น น้อ
 ‘ท่านองนั้น น้อ’

B: ji2
 ไซ้
 ‘ไซ้’

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสิทธิชัย สาเอี่ยม เกิดวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2502 ที่ค่ายจิรประวัติ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก (มหาวิทยาลัยนเรศวร) ในปีการศึกษา 2524 และสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์เอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2527 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2534 ปัจจุบันรับราชการที่สถาบันราชภัฏสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย